

Feedback statement Q&A 'Abonnementen:

"wel of geen verzekering?"

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) heeft op 24 december 2018 de concept-Q&A "Abonnementen: wel of geen verzekering?" (hierna concept-Q&A) over de kwalificatie van abonnementen ter consultatie gepubliceerd. DNB waardeert het dat verschillende partijen een reactie op de consultatie hebben gegeven. Naar aanleiding daarvan is de Q&A op enkele onderdelen gewijzigd. In dit feedback statement wordt nader ingegaan op de belangrijkste onderwerpen uit de reacties op de consultatie. Hierbij wordt niet aangegeven van welke persoon of instantie de reacties afkomstig zijn. Waar de reacties op de consultatie hebben geleid tot aanpassing van de Q&A, wordt dit vermeld. De consultatietermijn voor de Q&A liep af op 15 februari 2019. De Q&A is een uiting van het actuele beleid bij DNB.

Achtergrond consultatie

DNB publiceert Q&A's om inzicht te geven in bepaalde aspecten van de uitvoeringspraktijk van DNB. De aanleiding voor een Q&A kan zijn dat er vanuit de marktsector veelvuldig dezelfde vragen rijzen over genoemde uitvoeringspraktijk of dat DNB daarover zelf bepaalde (nieuwe) inzichten heeft. Q&A's hebben geen kracht van wet of zijn niet juridisch afdwingbaar. DNB kan ervoor kiezen een concept-Q&A te consulteren; dit is geen verplichting. Overwegingen die een rol spelen bij de vraag of een concept-Q&A al dan niet wordt geconsulteerd zijn

(o.a.) de mate van complexiteit, het bestaan van mogelijk uiteenlopende belangen of de materiële impact van het vraagstuk.

Tijdens de consultatie werd door respondenten meermaals gevraagd om concrete voorbeelden. DNB streeft er met deze Q&A niet naar een kader te bieden dat uitsluitend biedt voor iedere verschijningsvorm van abonnementen. De beoordeling van een concrete individuele casus zal altijd afhangen van de specifieke feiten en omstandigheden van het geval.

Consultatiereacties

Schadeverzekering

In de consultatiereacties werd voorgesteld om waar gesproken werd van '(schade)verzekering', de haakjes te verwijderen. Omdat in de Q&A het begrip "schadeverzekering" in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht het uitgangspunt is zijn de haakjes weggelaten.

Externe factoren

In de Q&A "Abonnement: wel of geen verzekering?" is onder andere aangegeven dat indien aan bepaalde criteria is voldaan, een abonnement ten aanzien van service en reparatie, in het licht van de maatschappelijke opvattingen, in beginsel niet als schadeverzekering kwalificeert. Eén van deze criteria is dat het abonnement ziet op reparatie van gebreken die betrekking hebben op de aard van het product en die (dus) niet aan externe oorzaken moeten worden

¹ <https://www.toezicht.dnb.nl/3/50-237465.jsp>

toegerekend. In de consultatie is gevraagd om voorbeelden ter illustratie van dit criterium. Een voorbeeld van een externe oorzaak zou kunnen zijn een aanrijding/ongeluk (bij een voertuig) of een beschadiging door bijvoorbeeld een verbouwing (bij een verwarmingsketel). In dergelijke situaties is wel sprake van een schadeverzekering.

De verwachte levensduur

De vraag is gesteld of ten aanzien van de verwachte levensduur naar het product als geheel wordt gekeken of ook naar de levensduur van onderdelen. In dit verband moet worden gekeken naar het product als geheel.

Ten aanzien van de vraag of de 'evident te verwachten levensduur' gelijk zou moeten worden gesteld met levensduur ingevolge de conformiteitseis van artikel 7:17 Burgerlijk Wetboek geldt dat dit niet noodzakelijkerwijs het geval is. Daartoe wordt dit criterium in de toelichting verduidelijkt door middel van de volgende toevoeging:

De verwachte levensduur als hier bedoeld is niet noodzakelijkerwijze gelijk te stellen aan de periode waarin door de koper een beroep op de conformiteitseis van art. 7:17 BW zou kunnen worden gedaan en/of de periode van de fabrieksgarantie.

De verwachte levensduur kan die periode overstijgen, en is in beginsel te omschrijven als de periode die eindigt op het tijdstip waarop de koper in het algemeen geacht wordt te besluiten tot vervanging van het product in kwestie ("economische levensduur").

Betrokkenheid van derden

In de toelichting van de concept-Q&A komen o.a. abonnementen voor onderhoud en reparatie gesloten bij de aankoop van een product aan de orde. Daarbij wordt opgemerkt dat deze abonnementen ook afzonderlijk kunnen worden gesloten, aangeboden door de leverancier van het product of door een derde die met die leverancier een rechtsverhouding heeft. Mits aan de overige vereisten van de Q&A is voldaan, is hier geen sprake van een verzekering. In de Q&A is verduidelijkt dat er in beginsel zal zijn van een rechtsverhouding indien de betreffende derde een groepsmaatschappij van de leverancier is.

Er is gevraagd of de reparatiewerkzaamheden uit het abonnement kunnen worden uitbesteed (in geval een leverancier van het product een rechtsverhouding heeft met de aanbieder van het abonnement) zonder dat dit

invloed heeft op de kwalificatie van het abonnement. Het antwoord hierop is bevestigend: indien de aanbieder van het abonnement de afgesproken werkzaamheden uitbesteedt aan een derde met wie de aanbieder een rechtsverhouding heeft, is in beginsel geen sprake van een verzekering (ervan uitgaand dat ook aan de overige vereisten uit de Q&A is voldaan).

Daarnaast bestaat de situatie dat de leverancier van het product geen rechtsverhouding met de aanbieder van het abonnement heeft. Daarbij is het van belang wat de kwalificatie van die aanbieder is. Indien de aanbieder bijvoorbeeld een verzekeraar is of namens een verzekeraar handelt, zal dit abonnement naar maatschappelijke opvattingen in beginsel als een verzekering worden beschouwd.

Voorts is de vraag gesteld of een garantie die voldoet aan de vereisten zoals omschreven in de Q&A 'Garanties in koopovereenkomsten' en daarmee in beginsel niet als verzekering in de zin van het BW en de Wft kwalificeert, ook kan worden verstrekt door een andere partij dan de verkoper van het product, indien de verkoper een rechtsverhouding met de aanbieder van de garantie heeft. Als voorbeeld wordt genoemd dat het kan voorkomen dat dealer X de verkoper is van een product (bijv. een auto) terwijl Y de aanbieder van de garantie is maar zelf geen partij is bij de koopovereenkomst met de klant. Daarmee rijst de vraag of er in dat geval wordt voldaan aan de eerste voorwaarde zoals omschreven in de Q&A (de garantie is een ondergeschikt onderdeel van een koopovereenkomst en wordt daardoor als het ware geabsorbeerd). Het antwoord hierop is bevestigend; de garantie zal dus in beginsel geen schadeverzekering zijn in de zin van de Wft indien er een rechtsverhouding tussen de verkoper van het product en de aanbieder van de garantie bestaat (ervan uitgaand dat ook aan de overige vereisten uit de Q&A is voldaan).